

WEEKENDLOVE.PL

ALBANIA

WSTĘP

Albania to kraj o jednej z najbardziej odizolowanych historii w Europie współczesnej. Przez blisko 40 lat (1944–1985) rządzona była przez Envera Hodżę, którego reżim wybudował w całym kraju ponad 170 tysięcy bunkrów i ogłosił Albanię pierwszym państwem ateistycznym na świecie. Dzisiejsza Albania to połączenie dziedzictwa iliryjskiego, pięciu wieków panowania osmańskiego, socrealistycznej architektury Tirany oraz nowoczesnych kurortów nadmorskich. Durrës, z historią sięgającą VII wieku p.n.e., stanowi kluczowy punkt logistyczny kraju, łącząc największy port morski z najstarszymi rzymskimi zabytkami na Bałkanach.

Transport:

Adis Travel & Tours to albański przewoźnik autobusowy i agencja turystyczna z siedzibą w Durres, znana z bezpośrednich połączeń między lotniskiem w Tiranie (TIA), a Durres. To popularna i tania opcja (ok. 600-700 LEK/6-7 EUR)

Główna trasa: Lotnisko Tirana (TIA) \(\rightarrow\) Centrum Durres (stacja autobusowa).

Czas podróży: Około 35–50 minut.

Dostępność: Busy kursują zazwyczaj co 1-2 godziny w ciągu dnia (np. 8:00, 10:00, 12:00, 14:00).

Rozkłady jazdy: <https://travel.gjirafa.com/en/search-results/tirana-airport-to-durres/2026-05-11>

Bilety:

Amfiteatr w Durrës: Bilet wstępu kosztuje 300 ALL. Kasa znajduje się bezpośrednio przy wejściu do obiektu.

Muzeum Archeologiczne: Bilet wstępu kosztuje 300 ALL. Kasa biletowa znajduje się wewnątrz budynku przy wejściu głównym.

Wstępy wolne: Wieża Wenecka (oglądanie z zewnątrz i wejście na taras, jeśli kawiarnia jest otwarta), Meczet Fatih, Wielki Meczet, rzymskie forum oraz Pałac Króla Zoga (tylko z zewnątrz). Piramida w Tiranie. Zamek w Kruji.

Bunk'Art 2: Koszt biletu to 500 ALL. Bilety kupuje się w budce przy wejściu do bunkra (charakterystyczna kopuła obok Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

Dom Liści (House of Leaves): Koszt to 700 ALL. Kasa przy wejściu do muzeum.

Dajti Ekspres (Kolejka): Bilet w dwie strony kosztuje ok. 1000–1200 ALL. Można płacić kartą w dolnej stacji kolejki.

Zamek w Beracie: Wstęp na teren twierdzy kosztuje 300 ALL. Opłata pobierana jest przy głównej bramie wjazdowej.

Muzeum Onufrego (Berat): Bilet kosztuje 400 ALL. Znajduje się na terenie zamku.

DZIEŃ 1

DURRES

Wieża Wenecka

Amfiteatr w Durres

Meczet Fatih

- Muzeum Archeologiczne (Muzeu Kombëtar Arkeologjik)
- Zamek Durres / Wieża Wenecka
- Amfiteatr w Durres
- Meczet Fatih
- Promenada Taulantia

Muzeum Kombëtar Arkeologjik – Największa placówka archeologiczna w kraju, gromadząca artefakty z okresów greckiego, hellenistycznego i rzymskiego. Wewnątrz zobaczysz unikalne stele nagrobne, rzeźby oraz amfory wydobyte bezpośrednio z dna Adriatyku.

Wieża Wenecka – Okrągła baszta z XV wieku, stanowiąca element dawnych fortyfikacji miejskich. Została dobudowana przez Wenecjan do bizantyjskich murów obronnych z VI wieku i służyła jako kluczowy punkt osłony portu przed atakami z morza.

Amfiteatr w Durres – Największy rzymski amfiteatr na Bałkanach, wybudowany w II wieku n.e. za panowania cesarza Trajana. W jego wnętrzu zachowała się chrześcijańska kaplica z VI wieku z unikalnymi ściennymi mozaikami przedstawiającymi św. Stefana.

Meczet Fatih – Najstarszy meczet w mieście, wzniesiony około 1502–1503 roku na fundamentach wcześniejszej bazyliki bizantyjskiej. Budowla upamiętnia podbój miasta przez sułtana Mehmeda Zdobywcę i jest jednym z nielicznych zachowanych przykładów wczesnej architektury osmańskiej w tym regionie.

Promenada Taulantia – Główny trakt spacerowy miasta ciągnący się wzdłuż wybrzeża Adriatyku, nazwany na cześć iliryskiego plemienia Taulantów. Charakteryzuje się nowoczesną, betonową architekturą z licznymi platformami widokowymi wysuniętymi w głąb morza oraz szerokim zapleczem gastronomicznym serwującym lokalne owoce morza.

DZIEŃ 2

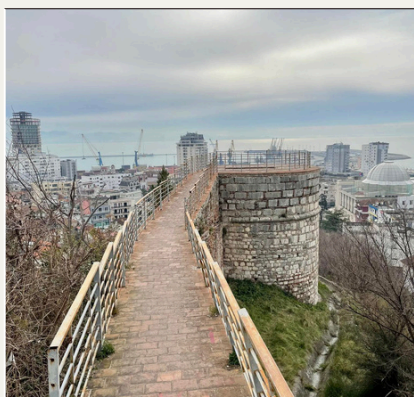
DURRES

Prawosławna katedra
św. Piotra i św. Astiusa

Pałac króla Zoga I

Balkon Durres

- Town Square – Sheshi Liria
- Meczet Xhamia e Madhe
- Prawosławna katedra św. Piotra i św. Astiusa
- Pałac króla Zoga I
- Balkon Durres
- Plaża w Golem (Opcjonalnie)

Sheshi Liria (Plac Wolności) – Główny plac miejski, wyłożony jasnym kamieniem, stanowiący centrum administracyjne i kulturalne Durrës. Otaczają go najważniejsze budynki użyteczności publicznej, w tym ratusz oraz teatr im. Aleksandra Moisiu, a jego przestrzeń zdobią nowoczesne fontanny i palmy, tworząc popularne miejsce spotkań mieszkańców.

Xhamia e Madhe – Centralny punkt placu Wolności, którego budowę rozpoczął król Zog I w 1931 roku. Po zniszczeniach w okresie ateizmu państwowego meczet został w pełni odbudowany w 1993 roku i stanowi obecnie największy ośrodek kultu muzułmańskiego w Durrës.

Prawosławna katedra św. Piotra i św. Astiusa – Nowoczesna świątynia prawosławna o charakterystycznej architekturze neobizantyjskiej, pełniąca funkcję siedziby metropolii. Jej patronami są apostoł Paweł oraz święty Astius, męczennik i biskup Durrës z II wieku n.e.

Pałac króla Zoga I – Rezydencja króla Zoga I z 1937 roku, położona na wzgórzu dominującym nad miastem. Budynek posiada unikalny rzut w kształcie litery „Z” i mimo że jest obiektem zamkniętym dla zwiedzających, stanowi najważniejszy punkt historyczny na mapie albańskiej monarchii.

Balkon Durres – Naturalny punkt obserwacyjny położony na wzniesieniu w pobliżu willi królewskiej. Oferuje pełną panoramę 360 stopni na port morski, Zatokę Durrës oraz rozległy terminal kontenerowy, będący największym węzłem logistycznym w Albanii.

Plaża w Golem – Najszerzy i najbardziej popularny odcinek piaszczystego wybrzeża w regionie, oddalony o około 10 km na południe od centrum Durrës. W przeciwieństwie do plaży miejskiej oferuje łagodne zejście do wody, pas lasu sosnowego oddzielający zabudowę od brzegu oraz rozbudowaną infrastrukturę turystyczną z licznymi beach barami i hotelami.

DZIEŃ 3

TIRANA

Plac Skanderbega

Meczet Et'hem Bey

Dom Liści (House of Leaves)

- Plac Skanderbega (Sheshi Skënderbej)
- Meczet Et'hem Bey
- Bunk'Art 2
- Dom Liści (House of Leaves)
- Katedra Zmartwychwstania Pańskiego
- Piramida w Tiranie
- Zamek Toptani (Kalaja e Tiranës)
- Dzielnica Blloku
- Kolejka Dajti Ekspres

Plac Skanderbega – Centralny punkt stolicy o powierzchni 40 000 m², wyłożony kamiennymi płytami pochodzącymi z różnych zakątków Albanii. Znajduje się tam Narodowe Muzeum Historyczne z charakterystyczną mozaiką socrealistyczną na fasadzie, przedstawiającą zwycięskich Albańczyków na przestrzeni dziejów.

Meczet Et'hem Bey – Jedna z nielicznych zabytkowych budowli Tirany, której budowę ukończono w 1823 roku. Wnętrze i fasadę zdobią unikalne w świecie islamu freski z motywami roślinnymi, przedstawiające drzewa, wodospady i mosty, co stanowi rzadki przykład malarstwa krajobrazowego w architekturze sakralnej tego nurtu.

Bunk'Art 2 – Muzeum historyczne zlokalizowane w byłym atomowym schronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o powierzchni 1000 m². Ekspozycja skupia się na historii albańskiej policji politycznej (Sigurimi) oraz metodach inwigilacji i prześladowań stosowanych w okresie reżimu komunistycznego.

Dom Liści (House of Leaves) – Dawna kwatera główna tajnych służb inwigilacyjnych, przekształcona w Muzeum Tajnego Nadzoru. Budynek, który pierwotnie służył jako klinika położnicza, w czasie komunizmu stał się centrum operacyjnym podsłuchów, a obecnie prezentuje techniczne aspekty szpiegostwa i archiwa operacyjne.

DZIEŃ 3

TIRANA

Piramida w Tiranie

Zamek Toptani

Dajti Ekspres

Katedra Zmartwychwstania Pańskiego – Trzecia pod względem wielkości cerkiew prawosławna w Europie, oddana do użytku w 2012 roku. Obiekt wyróżnia się nowoczesną, monumentalną formą architektoniczną z 46-metrową dzwonnica i bogatą dekoracją mozaikową we wnętrzu kopuły.

Piramida w Tiranie – Budowla otwarta w 1988 roku jako mauzoleum dyktatora Envera Hodży, zaprojektowana przez jego córkę i zięcia. Po gruntownej rewitalizacji w 2023 roku betonowa konstrukcja została przekształcona w centrum technologiczne, a jej zewnętrzne ściany wyposażono w schody umożliwiające wejście na szczyt, służący jako punkt widokowy.

Zamek Toptani (Kalaja e Tiranës) – Obszar historycznej twierdzy bizantyjskiej z XIII wieku, z której do dziś zachowały się jedynie fragmenty murów o wysokości 6 metrów. Obecnie wewnątrz murów zajmuje nowoczesny pasaż handlowo-gastronomiczny, łączący funkcję turystycznego bazaru z rewitalizacją przestrzeni miejskiej.

Blloku – Reprezentacyjna dzielnica miasta, która do 1991 roku była całkowicie zamknięta dla zwykłych obywateli jako rezydencja najwyższych urzędników partyjnych. Głównym punktem historycznym jest zachowana willa Envera Hodży, a cała okolica stanowi obecnie centrum życia nocnego z największym zagęszczeniem kawiarni i restauracji w kraju.

Dajti Ekspres – Najdłuższa kolej linowa na Bałkanach, łącząca obrzeża Tirany z parkiem narodowym na górze Dajti. W ciągu 15 minut gondola pokonuje trasę o długości ponad 4,5 km, wwożąc pasażerów na wysokość 1613 m n.p.m., skąd roztacza się panorama na całą stolicę i Morze Adriatyckie.

DZIEŃ 4

BERAT

Zamek w Beracie
(Kala)

Cabo Girão

Bulevardi Republika

- Zamek w Beracie (Kala)
- Muzeum Onufrego
- Dzielnica Mangalem
- Dzielnica Gorica
- Most Gorica
- Główne Bulwary (Xhiro)

Zamek w Beracie (Kala) – Rozległa forteca z XIII wieku położona na skalistym wzgórzu, która do dziś pozostaje zamieszкана przez lokalną społeczność. Na jej terenie znajdują się liczne cerkwie bizantyjskie, ruiny meczetów oraz cysterny na wodę, a grube mury obronne oferują pełny widok na dolinę rzeki Osum.

Muzeum Onufrego – Narodowe muzeum ikon zlokalizowane wewnątrz katedry Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny na terenie zamku. Kolekcja obejmuje 173 eksponaty, w tym dzieła XVI-wiecznego mistrza Onufrego, który zasłynął z użycia charakterystycznego, intensywnego pigmentu znanego jako „czerwień Onufrego”.

Dzielnica Mangalem – Historyczna część miasta położona u stóp wzgórza zamkowego, zamieszkiwana tradycyjnie przez społeczność muzułmańską. Jej architektura charakteryzuje się gęstą zabudową białych domów z licznymi, symetrycznie rozmieszczonymi oknami, od których pochodzi przydomek Beratu.

Dzielnica Gorica – Zabytkowa dzielnica położona na lewym brzegu rzeki Osum, dawniej chrześcijańska część miasta. Składa się z kamiennych domów i wąskich brukowanych uliczek, które dzięki północnej ekspozycji wzgórza pozostają w cieniu dłużej niż budynki w Mangalem.

Most Gorica – Jeden z najstarszych i najbardziej rozpoznawalnych mostów kamiennych w Albanii, łączący obie historyczne dzielnice Beratu. Pierwotnie drewniany, w 1780 roku został przebudowany na konstrukcję murowaną z siedmioma łukami, osiągając długość 129 metrów.

Bulevardi Republika – Szeroki deptak w nowszej części miasta, będący centrum tradycyjnego albańskiego „Xhiro”, czyli wieczornego spaceru mieszkańców. Równolegle do bulwaru ciągnie się rząd kawiarni i park miejski, a z jego poziomu najlepiej widać kaskadową zabudowę dzielnicy Mangalem.

DZIEŃ 5

KRUJA • RODON

Zamek w Kruji

Kepi i Rodonit

Kościół św. Antoniego

- Zamek w Kruji (Kalaja e Krujës)
- Muzeum Skanderbega
- Muzeum Etnograficzne w Kruji
- Stary Bazar (Pazari i Vjetër)
- Kościół św. Antoniego (Kisha e Shën Ndout)
- Kepi i Rodonit (Przylądek Rodon)

Zamek w Kruji – Forteca wzniesiona na skalistym zboczu góry Sari Saltik, pełniąca w XV wieku funkcję głównego ośrodka oporu przeciwko Imperium Osmańskiemu. Ze względu na strategiczne położenie i skuteczną obronę pod wodzą Skanderbega, Kruja uznawana jest za pierwszą historyczną stolicę państwa albańskiego.

Muzeum Skanderbega – Narodowe muzeum zlokalizowane wewnątrz zamku, zaprojektowane w formie nowoczesnej cytadeli przez Pranverę Hodżę. Ekspozycja dokumentuje życie i kampanie wojenne Jerzego Kastrioty Skanderbega, prezentując repliki jego miecza i hełmu oraz liczne dokumenty historyczne z okresu walk o niepodległość.

Muzeum Etnograficzne w Kruji – Placówka mieszcząca się w oryginalnym domu z 1764 roku, należącym niegdyś do zamożnej rodziny Toptani. Prezentuje tradycyjne rzemiosło, techniki produkcji oliwy, obróbki wełny oraz autentyczne wyposażenie wnętrz, dając pełny wgląd w samowystarczalność albańskich gospodarstw domowych z okresu osmańskiego.

Stary Bazar – Jedna z najlepiej zachowanych ulic handlowych w Albanii, składająca się z drewnianych pawilonów krytych dachówką. To główne centrum produkcji i sprzedaży tradycyjnych wyrobów rzemieślniczych, takich jak qeleshe (filcowe czapki), ręcznie tkane dywany oraz miedziane naczynia.

Kepi i Rodonit – Wąski pas lądu wrzynający się w Morze Adriatyckie, na którego krańcu znajdują się ruiny zamku zbudowanego przez Skanderbega w 1463 roku. Obiekt służył jako punkt obserwacyjny i dostęp do morza, a do dziś zachowały się fragmenty murów obronnych oraz wieży, podmywane bezpośrednio przez fale.

Kościół św. Antoniego – Zabytkowa świątynia położona w bezpośrednim sąsiedztwie przylądka, reprezentująca architekturę bizantyjsko-romańską. Budowla wyróżnia się surową formą z kamienia i cegły oraz malowniczym położeniem na wzniesieniu tuż nad brzegiem morza, będąc jednym z najczęściej fotografowanych obiektów sakralnych w Albanii środkowej.

Wskazówki

- W starszym pokoleniu Albańczyków (szczególnie na prowincji) tradycyjne potakiwanie głową (góra-dół) oznacza NIE, a kręcenie głową na boki oznacza TAK. W turystycznych miejscach jak Durrës czy Tirana jest to już rzadziej spotykane, ale wciąż może prowadzić do nieporozumień przy zamawianiu jedzenia.
- Gotówka to podstawa: W większości państwowych muzeów i zamków (oprócz kolejki Dajti i niektórych biur w Tiranie) nie zapłacisz kartą. Zawsze miej przy sobie Lek (ALL).
- Bilety łączone: W Albanii rzadko występują "city passy". Każdy obiekt opłacasz oddzielnie na miejscu.
- Godziny otwarcia: Większość muzeów państwowych jest zamknięta w poniedziałki. W pozostałe dni obiekty są zazwyczaj otwarte w godzinach 09:00–18:00 (latem do 19:00).
- Meczet i Cerkwie: Wstęp jest darmowy. Należy pamiętać o odpowiednim stroju (zakryte ramiona i kolana) oraz o tym, że obiekty mogą być niedostępne dla turystów podczas trwania nabożeństw lub modlitw.
- Płatności i bankomaty: Albania to gospodarka oparta na gotówce. Standardem jest płacenie w Lekach (ALL), ale w hotelach i wypożyczalniach aut akceptowane są Euro (EUR).
- Transport „Furgonami” - to prywatne minibusy, główny środek transportu między miastami. Nie szukaj rozkładu w Internecie – idź na dworzec (stację furgonów) i pytaj o nazwę miasta. Kierowcy ruszają, gdy pojazd jest pełny. Płaci się u kierowcy w trakcie jazdy lub przy wysiadaniu.
- Woda: W Durrës i większości dużych miast woda z kranu jest zdatna do mycia zębów, ale do picia zaleca się wodę butelkowaną (dostępną w każdym markecie, ok. 50–80 ALL za 1,5l).
- Karta SIM: Najlepszy zasięg oferuje Vodafone Albania. Pakiet turystyczny (zazwyczaj 30–100 GB na 15/30 dni) kosztuje ok. 2000–2500 ALL. Punkt zakupu znajduje się na lotnisku oraz w centrum Durrës przy placu Liria.

Słowniczek

Polski	Albański	Wymowa (uproszczona)
Dzień dobry	Përshëndetje	Perszendietje
Dziękuję	Faleminderit	Faleminderit
Tak	Po	Po
Nie	Jo	Jo
Proszę	Ju lutem	Ju lutem
Przepraszam	Më fal	Me fal
Ile to kosztuje?	Sa kushton?	Sa kuszton?
Rachunek, proszę	Faturën, ju lutem	Faturem, ju lutem
Gdzie jest...?	Ku është...?	Ku eszte...?
Dobre / Smaczne	Shumë mirë	Szume mire
Piwo	Birrë	Birre
Woda	Ujë	Uje

Spis Treści

- **DZIEŃ 1:** Antyk i rzymskie dziedzictwo portu, Amfiteatr, Wieża Wenecka, Muzeum Archeologiczne i najstarszy meczet Fatih.
- **DZIEŃ 2:** Królewskie panoramy i złota godzina, Plac Wolności, Willa Króla Zoga I, punkt widokowy Balkon Durrës i plaża w Golem.
- **DZIEŃ 3:** Kontrasty stolicy i podróż ponad chmurami, Bunk'Art 2, Piramida, historyczna dzielnica Blloku i wjazd kolejką na górę Dajti.
- **DZIEŃ 4:** Miasto tysiąca okien pod ochroną UNESCO. Zamieszkała twierdza Kala, ikony mistrza Onufrego oraz osmańskie dzielnice Mangalem i Gorica.
- **DZIEŃ 5:** Historyczna twierdza i klify Adriatyku, Zamek w Kruji z tradycyjnym bazarem oraz dziki Przylądek Rodon z ruinami na wodzie.

Zeskanuj, żeby otworzyć mapę

Linki do googla

DZIEŃ 1

Muzeum Archeologiczne (Muzeu Kombëtar Arkeologjik)	https://maps.app.goo.gl/7NcbhgqYDt1mk68V8
Zamek Durres / Wieża Wenecka	https://maps.app.goo.gl/PDKWn7DnBWADZzdrZ
Amfiteatr w Durres	https://maps.app.goo.gl/dotLwPn1HHWTFDEQ6
Meczec Fatih	https://maps.app.goo.gl/CRxQuWpyvegdBqXY9
Promenada Taulantia	https://maps.app.goo.gl/cTyAeUKpzAYdLxmQA

DZIEŃ 2

Town Square – Sheshi Liria	https://maps.app.goo.gl/eJt7WLgCqUcCfmZz6
Meczec Xhamia e Madhe	https://maps.app.goo.gl/DayqiX5Rd68KhyCZ8
Prawosławna katedra św. Piotra i św. Astiusa	https://maps.app.goo.gl/kTMgL1U2eEvuoiiz5
Pałac króla Zoga I	https://maps.app.goo.gl/VhgXqFKz2xnKQXoL7
Balkon Durres	https://maps.app.goo.gl/cLKMHtfGrQHJRAm8
Plaża w Golem (Opcjonalnie)	https://maps.app.goo.gl/9kXHyH51NW3vpJ669

DZIEŃ 3

Plac Skanderbega (Sheshi Skënderbej)	https://maps.app.goo.gl/JPw5GeK4SCSvAS7kZ
Meczec Et'hem Bey	https://maps.app.goo.gl/2vKEAvF956MbsSpT6
Bunk'Art 2	https://maps.app.goo.gl/ogN13DDSLAWDUWvLA
Dom Liści (House of Leaves)	https://maps.app.goo.gl/JVa6mhoawYFTYfJA9
Katedra Zmartwychwstania Pańskiego	https://maps.app.goo.gl/Dqu2AonnTQhb4eZyZ
Piramida w Tiranie	https://maps.app.goo.gl/s6p1KyYVT2GffK9WA
Zamek Toptani (Kalaja e Tiranës)	https://maps.app.goo.gl/Vc6wQ2HGDzcyqGbA7
Dzielnica Blloku	https://maps.app.goo.gl/4kMmzAkKvohqyC859
Kolejka Dajti Ekspres	https://maps.app.goo.gl/oDP1WmnDBqASExwg6

Linki do googla

DZIEŃ 4

Zamek w Beracie (Kala)	https://maps.app.goo.gl/MsLBPcvKpkjKUnG59
Muzeum Onufrego	https://maps.app.goo.gl/wgCZKwyy1U4LLQ9k7
Dzielnica Mangalem	https://maps.app.goo.gl/GLmiGYxuzR7N7NBi6
Dzielnica Gorica	https://maps.app.goo.gl/vEnVDDLHzSKQkE9V9
Most Gorica	https://maps.app.goo.gl/pAi4H2tLMqWAJjkA6
Główne Bulwary (Xhiro)	https://maps.app.goo.gl/wALxrmh7LFPcJXRk8

DZIEŃ 5

Zamek w Kruji (Kalaja e Krujës)	https://maps.app.goo.gl/beirFRik4YsBmcZr7
Muzeum Skanderbega	https://maps.app.goo.gl/zdAh8W6kkuriM4t98
Muzeum Etnograficzne w Kruji	https://maps.app.goo.gl/3w2snZjVaLA2LQADA
Stary Bazar (Pazari i Vjetër)	https://maps.app.goo.gl/SkfBAWuvnx4VgEjt8
Kościół św. Antoniego (Kisha e Shën Ndout)	https://maps.app.goo.gl/muz4WvsuTSCAkdpS9
Kepi i Rodonit (Przylądek Rodon)	https://maps.app.goo.gl/CGgwy6bazLxEZFhh6